

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ára 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSEK
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 F

(TRIANON 19.) 1938 DECEMBER 28. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM. 293. SZÁM

Nehéz sors vár az erdélyi magyarokra

Dr. Willer József magyarpárti képviselő nyilatkozata az új helyzetről

Bukarest, december 27. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának kisebbségi szempontból való jelentőségéről érdeklődött egy újságíró dr. Willer József volt magyarpárti képviselőtől.

Arra a kérdésre adott válaszában, hogy van-e valami terv kialakulában annak érdekében, hogy a magyarság képviselőket kapjon a kormány felé és általában kik munkálják a magyar közéleti kérdéseket a kormányban, kijelentette, hogy a magyarság képviselői állandó érintkezésben vannak a kormány egyes tényezőivel és politikai életük újjáélesztésére minden tőlük telhetőt elkövetnek.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának megalakítására vonatkozó rendelkezlet teremtette helyzet az eddigi törekvéseket tárgytalanokká tette

és most már a kormánytól kell várni, hogy a kisebbségi érdekeknek milyen fontosságot szándékoznak tulajdonítani az ország politikai életében? Ami bennünket illet, — mondotta Willer József — mint akikre

a romániai magyar kisebbség a multban vezető szerepet bízott, a jövőben is készek vagyunk a kisebbségi problémák helyes megoldása érdekében közreműködni.

Az ország közvéleményének tudnia kell, hogy amikor a politikai pártokat feloszlatták, mi nyomban hangsúlyoztuk a kormány előtt, — hogy nekünk kisebbségeknek olyan különleges kulturális népi- és gazdasági problémáink vannak, amelyekre a politikai pártok lététől

függetlenül nap-nap után felvet a mindennapi élet.

— A kérdéseket és azokat, valakiknek mégis csak szolgálniuk kell, ezt a kormányférfiak maguk is így fogták fel és a folyó ügyek ellátása elé nem gördítettek akadályt.

Bár természetes, hogy maga a helyzet szinte áthidalhatatlan nehézségeket okoz és mindnyájan érezzük, hogy egy nép kisebbségi érdekeinek szolgálása nem merülhet ki a napi kérdések ellátásában és hogy ezt a kisebbségi politikai szerepet szilárd és a kisebbségek jelentőségéhez méltó alapokra kell fektetni.

még pedig a lehető legsürgősebben, ezt nemcsak a kisebbségeknek, hanem az országnak az érdeke is így kívánja.

Feszültté vált a helyzet Olaszország és Franciaország között

Olaszország háborús fenyegetésnek minősíti Daladier tuniszi utját -- Franciaország egy talpalatnyi területet sem enged gyarmataiból

Páris, december 27. A francia közvélemény érdeklődésének központjában a tuniszi kérdés és Daladier francia miniszterelnök küszöbönálló tuniszi ellenőrző körútja áll. A miniszterelnök tuniszi útjának előkészületei már megkezdődtek. Labonne tuniszi helytartó hétfőn délelőtt Párisba érkezett s érintkezésbe lépett Daladier miniszterelnökkel és Bonnet külügyminiszterrel, hogy megállapítsa velük a miniszterelnök útjának külsőségeit és programját.

Daladier Tunison kívül a többi északafrikai francia gyarmatra, tehát Algírba és Francia-Marokkóba is ellátogat.

A párisi lapok vezetőhelyen foglalkoznak a küszöbönálló tuniszi úttal és azzal a visszhanggal, amelyet Daladier tuniszi útjának híre az olasz sajtóban kiváltott. Az olasz lapkommentárok egytől-egyig elítélő hangon írják Daladier szándékáról, amivel szemben a párisi sajtó rámutat arra, hogy egy évvel ezelőtt

Mussolini is ellenőrző utat tett az északafrikai olasz gyarmatokon, sőt az Izlám védnökének címét is felvette.

Chamberlain miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter, az Oeuvre szerint, január közepe táján, Rómából hazautazóban, Párisban megszakítja az utazást.

A párisi látogatás célja közvetítés Róma és Páris között.

A lap szerint az olasz kormány kezdeményezésére akar az angol kormány az olasz-francia viszályban közvetíteni. A Quai d'Orsayt Sir Eric Phipps párisi angol nagykövet értesítette az angol államférfiak szándékáról. A francia kormány, — így írja a Oeuvre, — nem

lelkesedik az angol közvetítésért, mert

szívesebben venné, ha római nagykövete, Francois-Poncet egymagában rendezhetné a kérdést.

London azonban a jelek szerint szívesen vállalkozik a közvetítésre.

Bonnet külügyminiszter egyébként hétfőn este kihallgatáson fogadta Corbin londoni francia nagykövetet, aki jelenleg Párisban tartózkodik, majd Labonne tuniszi francia főbiztossal folytatott megbeszélést a tuniszi kérdésről. A francia főbiztos ezt megelőzően Daladier miniszterelnökkel tanácskozott, a miniszterelnök küszöbönálló tuniszi utazásának előkészítéséről.

Olaszország jogosan támaszt területi igényeket Franciaországgal szemben

Róma, december 27. Virginio Gayda a Voce d'Italiában Daladier korzikai és tuniszi utazásának ter-
vét

olaszellenes kihívásnak és há-

borús fenyegetésnek minősíti. A lap az 1935. évi egyezményvel kapcsolatban küldött olasz jegyzékre adott francia válaszal foglalkozva a következőket írja:

Franciaország ismét a végsőkig akarja feszíteni fenyegető és kihívó engesztelhetetlenségét Olaszországgal szemben.

Olaszország, amint azt már ki is jelentette, mindenre elkészült. Felveszi a harcot bármelyik arcvonaltól érkező és bármilyen eszközöket alkalmazó támadással szemben.

Gayda hangoztatja, hogy Olaszország jogosan támaszt területi igényeket Franciaországgal szemben.

Franciaország nem enged gyarmataiból

Francois-Poncet római francia nagykövet még karácsony estéjén megkapta az államtanács utasításait arra nézve, hogy mit válaszoljon az egy héttel ezelőtt átnyújtott olasz jegyzékre,

amelyben Olaszország felmondta az 1935 január 6-iki olasz-francia egyezményt.

Az ünnepek miatt Francois-Poncet még nem tudott érintkezésbe lépni az olasz kormánnyal s ezért a francia válasz szövegét sem hozták nyilvánosságra. Az elterjedt hírek szerint Franciaország arra az álláspontra helyezkedik, hogy

gyarmati területeiből egy talpalatnyi földet sem enged át.

Az olasz-francia ellentétet kiegyenlítésére vonatkozóan Franciaország nem tesz semmiféle konkrét javaslatot, hanem

Olaszországra bizza, hogy jelölje meg, milyen alapon óhajtaná tárgyalni a francia kormánnyal.

Átnyújtották két francia jegyzéket Ciano külügy- miniszternek

Páris, december 27. A római-francia nagykövet által Ciano külügyminiszternek átnyújtott jegyzék nyitva hagyta az ajtót a két nemzet között fennálló kérdések további közös megvizsgálása számára. Párisi diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a jegyzék a következő elveket tartalmazza:

1. Mindenekelőtt újból megerősíti a francia területek érintetlenségét.
2. kijelenti, hogy a tuniszi olaszoknak adandó engedelmények legfeljebb az 1935. évi egyezményben megállapított kedvezmények lehetnek.
3. kijelenti, azankivül, hogy bármilyen olasz követelés kizárólag olasz-francia kérdésnek tekintendő.
4. bizonyos szükséges esetekben nem zárja ki a határok kiigazítását.
5. hozzáteszi még, hogy a Szezi-csatorna kérdése csupán az olasz-egyiptomi kapcsolatok keretében vitathatók meg.
6. Elismeri annak lehetőségét, hogy megegyezés jöjjön létre a Dzsibuti-i kikötő igazgatását és a Dzsibuti-addis-abebai vasútvonal kibaszálását érintő olasz érdekekre vonatkozóan.

Páris, december 27. Kedden délután véglegesen megállapították Daladier miniszterelnök utazásának rendjét. A miniszterelnök a költségvetés megszavazása után, azaz legkésőbb január 2-án vagy 3-án indul Korszikai és északafrikai útjára. Korszikában csak néhány órát tölt el. Bastiában száll partra. E város törvényhatóságának kérelmére. A Daladiert vivő páncélos cirkáló két három torpedóromboló kíséri. Korszikából Tuniszba, majd Algírba utazik a miniszterelnök, ahol egy napig marad. Január 10-ére már ismét Párisban lesz Daladier.

TÁVIRATOK

LETARTÓZTATTÁK A MOSZKVAI PRAVDA FŐSZERKESZTŐJÉT

Moszkva, december 27. A híresztelések szerint nemrégiben letartóztatták Kozlov Mihály ismert író, a Pravda főszerkesztőjét. Kozlov a legmagasabb szovjetrendek hírtökosa és a nagy orosz szövetségi köztársaság legfőbb tanácsának képviselője. A Kozlov letartóztatásáról szóló híreszteléseket igazolni látszik, hogy Kozlov neve eltűnt a Krokodil című hetilapról, amelynek kiadója volt.

A NEMZETI EGYSÉG PÁRTJA NAGY GYŐZELMET ARATOTT A HAJDUBÖSZÖRMÉNYI KÉPVISELŐTESTÜLETI VÁLASZTÁSON

Budapest, december 27. Hajduböszörményben hétfőn tartották meg a városi képviselőtestületi választásokat. A 18 tagság közül 14 jutott a Nemzeti Egység Pártjának és 4 a kisgazdapártnak.

IMRÉDY MINISZTERELNÖK NAGY PROGRAMBESZÉDET MOND PÉNTEKEN ÖNODON

Az év utolsó fontos politikai eseménye vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnök önéletrajzi beszéde lesz. Elkíséri a miniszterelnököt kormányának több tagja, valamint a Nemzeti Egység Pártjának sok képviselője. December 30-án délelőtt mondja el a miniszterelnök beszédét, amelyben vázolni fogja a földirtokpolitikai törvényjavaslatot, valamint a falusi emberek gazdasági és szociális helyzetének javítására irányuló kormányzati tevékenységet. Beszédében fel fogja ülni az előző 1939-es év kormányzati programját is.

AUSZTRÁLIA NEM VET GÁTAT A ZSIDÓ BEVÁNDORLÁSNAK

Camberra, december 27. Az ausztráliai kormányhoz hetenkint 3000 kérvény érkezik a németországi és ausztriai zsidóktól, akik Ausztráliában szeretnének letelepedni. Az ausztráliai kormány hivatalosan kijelentette, hogy nem vet gátat a zsidóság bevándorlásának és az sincs szándékában, hogy hadikövét állapítsa meg. Az ausztráliai kormány elhatározása nagy szenzációt jelent a németországi és ausztriai zsidóság kivándorlásának kérdésében.

VIGSZINHAZ

Ma utoljára a legizgalmasabb kalandor-kémfilm:

Oserdő kéme

Holnaptól a legvidámabb új magyar film:

NINCSENEK VELETLENEK

A kiéhezett farkascorda megtámadott egy máramarosi községet

Négy ember életét vesztette

Máramarossziget, december 27. A máramarosi Brustura községben élet-halálharcot folytatott a község lakosai egy farkascordával. A farkascorda a közeli erdőszélel a nagy hideg és havazás miatt behatolt a faluba. A falusiak fejszékkel, kaszákkal, kapákkal, késekkel, dorongokkal fogadták a farkat és több, mint

két óráig élet-halálharcot folytattak. A falu lakosságának végül is sikerült 14 farkast agyonverni és a többiit elűzni. A farkasok két embert annyira összemarcagoltak, hogy még a küzdelem során meghaltak. A sebesültek közül két ember szintén belehalt sérülésébe, úgyhogy a halálos áldozatok száma négy.

Állandó Butorkiállítás

Tiszántúli legolcsóbb beszerzési forrása

KILLER EDE

asztalos és kárpitos üzeme, kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhat.

Debrecen, Piac-utca 68. sz.

Kinos incidens játszódott le Nagysurányon

Nyitóról lázítják a magyarországi tótokat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: December 24-én az éjfél mise után Nagysurány községnek tót lakossága tömegben az ottani csendőrség elé vonult és a községnek Csehszlovákiához való visszacsatolását követelte. Amikor a tömeg fellépése fenyegetővé vált, a csendőrség azt szétoszlatta.

Másnap, karácsony első ünnepén a délelőtti mise után a tót lakosság újból tömeggé alakulva, de ez alkalommal már botokkal és késekkel felfegyverkezve vonult a csendőrség elé. A csendőrség a tömeg támadó fellépésével szemben és rendkívül szorongatott helyzetben kénytelen volt fegyverét használni. Ennek következtében, sajnos, egy személy meghalt, többen pedig megsebesültek.

A fenti tényállással kapcsolatban illetékes helyen a következőket jelentették ki: Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy egész december 24-éig vér nélkül sikerült a rendet és nyugalmat Nagysurányban fenntartani, a következő napon azonban a község tót lakossága fegyveresen támadt neki az ottani magyar karhatalmi közegeknek.

A sajnálatos esemény annak az

agitációnak az eredménye, amelyet, amint az megállapítható volt, Nyitóról irányítanak és amely agitáció arra irányul, hogy Nagysurány községet csatolják vissza Csehszlovákiához.

Szükséges megemlíteni, hogy a nagysurányihoz hasonló agitáció volt észlelhető Komját községben is, de ott sikerült azt vérontás nélkül elintézni.

Az agitáció fennállásának bizonyítására szolgáló röplapok az illetékes magyar helyek kezében vannak. Ugyancsak nem jó szolgálatot tesznek a magyar-szlovák viszonyoknak azok a szlovák vezető férfiak, akik a pozsonyi és besztercebányai rádiókon keresztül még tegnap is azt hirdették, hogy: „Igazuk van a komjátiaknak, a surányiaknak, akik minden erejükkel az anyaországhoz való visszatérésért küzdenek”.

A magyar kormány legutóbb is kézzelfogható tanúbizonyságát adta annak, hogy jó viszonyban kíván élni szlovák szomszédjával és ezért a magyar kormányt egész különös módon és kinosan érinti a Nyitóról irányított állandó provokáció, amely, úgy látszik, a jó szomszédi viszony megzavarását tűzte ki céljául.

Imrédy Béla miniszterelnök nyilatkozata a magyarországi kisebbség problémáiról

Budapest, december 27. Imrédy Béla miniszterelnök a Pester Lloyd karácsonyi számában a Magyarországon élő kisebbségek problémájáról nyilatkozott. Nyilatkozata első sorban a német kisebbségekre vonatkozott. Az egész magyar nemzet mindig érezte és most is érzi — mondotta Imrédy —, milyen szomorú sors az, ha embereket, akik nemcsak a vérség kötelékével, hanem egy ezeréves múlt minden viharában megedezett akaratúval egybe voltak olvadva, egyszerre megkerdeztük nélkül, sőt egyenes akara-

tuk ellenére idegen államok kebeleznék be, amelyekben nem csupán a számukra nyelv és faj tekintetében teljesen idegen uralkodó népmasszát érzik, hanem maga az állam, annak történelme és államszemléje is idegen ránézve, sőt politikája irányukban és fajuk irányában gyakran ellenséges is. Mennyivel szerencsésebbek azok, akik nyelvileg és fajilag nem tartoznak ugyan az állam többségi népéhez, de ezzel és magával az állammal is a legerősebb kötelék áll fenn: a

sorsközösség által vannak egybefűzve.

— A magyar hazában élő, nem magyarul beszélő lakosság, — folytatta Imrédy, — akár a kisebbség, akár a népcsoport elnevezést alkalmazzuk is rájuk ehhez a kategóriához tartozik nagy szerencsésére, mert fagjai itt nem idegenek, itt-hon vannak és ez az ország az ő hazájuk is.

— Az itt élő kisebbségek nem érzik magukat kisebbségeknek, mert az ezeréves hazában megtalálták a szó legnemesebb értelmében vett igazi otthonukat.

Imrédy ezután a németnyelvű iskolák működéséről beszélt s kijelentette, hogy a németajkú gyermekeknek német iskolába kell járniuk s már németnyelvű óvodákat is fel fognak állítani. A kormány emellett külön tanfolyamokat szervez, hogy német tanítószerkezetet neveljen. Most előkészületben van egy külön német tanítószerkezet felállítására.

A németajkú földművesek részére mezőgazdasági tanfolyamokat rendeznek. A kormány eddig sem akadályozta meg s a jövőben sem fogja megakadályozni, hogy a németnyelvű lakosság német prédikációkat hallgasson templomaiban és német nyelven énekelje egyházi énekeit. A kormány gondoskodni kíván arról, hogy a német lakosság lelkészei már a papnevelő intézetben megfelelő német kiképzésben részesüljenek.

Majd az ujság az egyesület alapítás kérdésével foglalkozott a miniszterelnök s kijelentette, hogy annak sem lesz akadálya, hogy a hazai németek saját körében gyűléseket rendezhessen intézményei számára.

— Egy pillanatig sem állíthatjuk — végezte a miniszterelnök —, hogy kulturális téren már minden kérdést megoldottunk, de megállapíthatjuk, hogy e részben saját jószántunkból évről-évre tovább haladunk.

Ujévig lesz nyitva a magyar nagymesterek gyűjteményes kiállítása

Beszámolt arról a Debreczeni Ujság-Hajdúföld, hogy november 20-án nagyszabású gyűjteményes kiállítás nyit meg Debrecenben a Piac-utca 51. szám alatt, a volt Hangya helyiségekben. Az érdekes kiállítás a magyar nagymesterek egy csomó értékes és eddig ismeretlen festményét mutatja be a debreceni művelő közönségnek.

A legrégebbi irányzatoktól a modern festészeti stílusig minden irányzat képviselve van ezen a kiállításon. Eppen ennek köszönhető az a nagy érdeklődés, amely a kiállítás iránt nyilvánul meg. Mindenki megtalálja itt azt, amit művészi vágya kíván.

Különösen szépek Benyovszky István híres lovasképe. Külön nem is kell méltatni ezeket a festményeket. Soha ezidél meg nem volt a magyar pusztai életnek olyan ihletett esztétikus festője, mint Benyovszky István. Nagy érdeklődést keltenek Áldor János Glatz Oszkár stílusban festett képei. Illenc László finom technikájú, légy, légszerű tabló megkapóak. Dióssy Ferenc gyönyörű pasztell-akttal szerepel a többi között. Rudnay Gyula újszerűségével és eredeti stílusával hat. Neogrady Antal faluvégi tájai a magyar tájfestészet remekei. Móna Sándor, Gárday E., Hány Gyula, Glatz Oszkár és a többi számos mester gyönyörű alkotásokkal szerepelnek.

Különös érdekessége a kiállításnak az elhunyt Berkes Antal néhány művészi festménye és Vargó Béla „Siralomházban” című 1860-ban festett képe.

Ujévig lesz nyitva a kiállítás.

Kilencvenhét halálos áldozata van az oláhországi vasúti katasztrófának

Háromszázhusz sebesült közül százat haldokolva szállították kórházba -- Két állomásfőnököt letartóztattak

Bukarest, december 27. A vasúti tisztviselők hanyagsága következtében fekete karácsonyra virradt Románia:

huszonnégy óra leforgása alatt két súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek ideig 27 halálos és mintegy 400 súlyosan sebesült áldozata van.

A szombatra virradó éjszaka a Bukarestből Nagyvárad felé tartó gyorsvonat Karácsonyfalva állomáson teljes sebességgel belerohant az ott veszteglő Kolozsvár-Bukaresti személyvonatba. Az összeütkezés következtében

a két mozdony kazánja felrobant, több kocsi egymásba türódött. A zsúfolásig telt vonat utasai közül három meghalt és hat súlyosan megsérült.

A második vasúti szerencsétlenség a Galaz-Jassi-vonalon történt. Hibás váltoállítás következtében

két személyvonat egymásba rohant s a katasztrófának több mint 97 halottja, háromszáznál is több sebesültje volt.

A szerencsétlenségről csak hétfőn délelőtt érkezett az első jelentés Bukarestbe, mert a nagy hideg miatt minden telefonösszeköttetés megszakadt a keleti országrészekkel. A vizsgálat megállapította, hogy a galaci állomásfőnök azt az írásbeli utasítást adta a mozdonyvezetőnek, hogy a szokástól eltérően ne várja meg az egyvágányú vonalon az ellenkező irányból jövő vonatot, hanem csak a következő állomáson, Etuelában, mert az elvonatnak késése van. Ez az elvonat azonban nem várt Etuelában s így

a két vonat egymásbarohant. A galaci és a freccati állomásfőnököket letartóztatták.

Etulea és freccati állomások között borzalmas romhalmazban találtak rá a két szerelvényre. A recsegő, ropogó, sisseregő romhalmaz alól még az

ünnep második napján is egyre vonszolták ki a széttepett emberi testrészeket.

Két segélyvonat emberei megfeszített erővel küzdöttek a haldoklók életéért. A hóban egymás mellett hosszú sorokba fektették a ponyvával letakart halottakat.

Attól tartanak, hogy a halálos áldozatoknak a száma kétszer annyira lesz, mint amennyiről az első jelentések szóltak, tekintettel arra, hogy

a több mint háromszáz sebesült közül mintegy száznak az állapota életveszélyes.

Az áldozatoknak a legnagyobb része a karácsonyi ünnepekre hazautazó munkás, földműves, kereskedő és katona.

Feltűnően sok zsidó áldozata van a szerencsétlenségnek,

mert Délbesszarábiának ezen a vidékén igen sok zsidó lakik.

A hétfőre virradó éjjel a román közlekedésügyi miniszter és a közegészségügyi miniszter is a szerencsétlenség színhelyére érkezett.

Hétfő estig csak annyit lehetett megtudni, hogy

a két teljesen összeroncsolt vonat romjai alól a mentési mun-

klatok első napján 80 halottat és 325 sebesültet ástak ki.

Bukarest, december 27. A galaci vasúti szerencsétlenségről még a következőket jelentik:

A freccati-Etules között a 7004 és a 8121 számú személyvonatok ütköztek össze. A halottak száma 93, a súlyos sebesülteké 142. A halot-

tak között van Gavrilescu tábornok és Mironescu prefektus. Külön vonattal szállították a sebesülteket a galaci Bolgrádi-kórházba. A szerencsétlenséget okozókat: a galaci főnökhelyettes, a galaci forgalmi ellenőrt és a freccati állomásfőnököt állásukból felfüggesztették, kihallgatásuk folyik.

NAGY SZILVESZTER

az Arany Bikában

Asztalrendelés: éttermi főpincémél vagy tel. 27-99.

Miskolc város búcsúja vitéz Lukács Béla államtitkártól

Miskolc, december 27. Miskolc város törvényhatósági bizottsága kedden délután díszközgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya volt a város törvényhatóságának búcsúja a város volt főispánjától: vitéz Lukács Béla földművelésügyi államtitkártól. A közgyűlést, amelyen a város előkelőségei kivétel nélkül megjelentek, Fekete Bertalan dr. polgármester nyitotta meg. Méltatta a távozó Lukács Béla három éves munkásságának eredményét, majd Enyedi Andor ref. lelkész, püspökhelyettes a törvényhatóság nevében

vett búcsút Lukács Bélától, aki megköszönte az üdvözlést. — Nehéz perceket élek most át, — mondotta — mert mint férfi, kell, hogy örüljek annak, hogy a kormányzat magas pozícióba emelt, azonban ember és különösképpen, mint miskolci polgár, rendkívül sajnálattal távozom, és fájdalmas részemre az a perc, amikor búcsút veszek a várostól. Szavait a törvényhatósági bizottság tagjainak lelkes tapsa és éljenzése fogadta, ezzel a közgyűlés véget ért.

Audi-Horch-Wandere

AUTOMOBILOK

tiszántúli és felsőmagyarországi képviselő:

GOMBOSI ZOLTÁN

Debrecen, Vargakert Délisor. Telefon: 12-90.

Barcelonát fenyegetik a nemzeti csapatok

Huszonkét kilométerre nyomultak előre a nemzetiek

Páris, december 27. A spanyol harc-terekről beérkezett legújabb jelentések azt mutatják, hogy Franco tábornok legújabb offenzívája sikeresen halad előre olyannyira, hogy a nemzetiek már magát a katalán fővárost, Barcelonát is fenyegetik.

Saragosa jelentés szerint az erős fagy ellenére a nemzeti csapatok hétfőn is folytatták előnyomulásukat. A hőmérő 12 fokkal a fagypontra alá süllyedt, ez azonban nem akadályozta az előnyomuló csapatokat, hogy most már harminc kilométeres mélységben nyomuljanak előre. Az egyik előnyomuló hadosztály elérte Gandella városát, amely urálja a Barcelonába vezető utakat. Barcelonában már halálra lehet az ágyúk dörgését. A nemzetiek eddig 8000 foglyot ejtettek.

Barcelonából érkező jelentések szerint

a köztársasági hatóságok már megtették az előkészületeket a hivatalok átköltözésére.

tésére. Az állami hivatalokat Valenciába, Albaceta vagy Carthagena városokba helyezik el. A barcelonai kormány több tagja Valenciába utazott, hogy előkészítse az átköltözést.

A párisi lapok ezzel kapcsolatban megemlítik, hogy az új francia nagykövét, aki hétfőn utazott el Párisból Barcelonába, rövidesen már el is hagyja a katalán fővárost és valószínűleg Párisba tér vissza.

A köztársasági spanyol hadügyminiszterium Barcelonában a kedde virradó éjszaka a következő hadijelentést adta ki:

— A nemzeti csapatok hétfőn ugyanolyan hevességgel, mint az előző napon, folytatták a katalán frontszakaszon támadásukat. A köztársasági csapatok hősties ellenállást tanúsítottak és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak. A Segre-szakaszon a köztársaságiak feltartóztatták az ellenséges támadást. Cogull frontszakaszon a nemzetiek több támadást megkíséreltek, amelyeket a köztársaságiak haladéktalanul visszavertek. A köztársasági repülőgépek hatáson módton bombázták az ellenséges csapatösszevonásokat és öt ellenséges repülőgépet lelőttek.

Saragosa, december 27. Az Havas-iroda különtudósítója jelent: Az újonnan megindult támadás első négy napján a spanyol nemzeti hadsereg a következő eredményt érte el: Elfoglalt 600 négyzetkilométer kiterjedésű területet, 22 km-re nyomult előre, megszállt 15 falut, 4000 hadifoglyot ejtett és 30 ellenséges repülőgépet lőtt le.

Saragosa, december 27. Seros falu templomában a köztársasági milícia több százfőnyi csapata húzódott meg s ott várta a nemzetiek bevonulását, hogy megadja magát. A nemzetiek által elfoglalt legtöbb helységben a lakosság helyben maradt, mert a köztársaságiaknak nem volt idejük a községek kiürítésére.

Saragosa, december 27. A katalán arcvonal jobbszárnyán Ridarroja közelében a nemzetiek lovassága kedden kifutott a köztársaságiakat állásukból, melyeket az előnyomuló nemzeti csapatok már előbb bekerítették. Az Ebro hajlatában a nemzetiek többszáz foglyot ejtettek. A köztársaságiak súlyos vereséget szenvedtek, a köztársasági milícia több tagja elhagyta az Ebro-menti állásokat és keletre, Taragona tartomány belseje felé nyomult vissza. Az arcvonal balszárnyán a Trempi-szakaszon a nemzetiek ismét 4 km-re haladtak előre. A Segre-szakaszon Sarjar Blancastól délre és délnyugatra a nemzetiek több helységet elfoglaltak.

Burgos, december 27. Havas: Az Ebro halpartján a nemzeti lovasság a Ridarroja magasságában nyomult előre és jobb szakaszon is folytatta az előnyomulást.

Barcelona, december 27. A kikötő keddi délelőtti bombázása során négy angol hajót is eltaláltak. Az egyik elsüllyedt, a másik kettő megrongálódott, a negyedik csak jelentéktelenül sérült meg.

A CALAIS EXPRESS BELEFUTOTT EGY SZEMÉLYVONATBA

Páris, december 27. A calaisi express vonat Sait-Dennis pályaudvarának közelében összeütközött egy utasszerelvényvel. Az összeütkezés igen heves volt, de senki sem sebesült meg. Csak két utas szenvedett zúzódásokat.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

Zsarnok

HARRY BAUR főszereplésével.

Híradó. Híradó. Előadások d. u. 5, 7, 9 órákor.

Az Apollóban

MA UTOLJÁRA

1.

Arzéne Lupin visszatér

2.

Stan és Pan válik

Híradó.

Híradó.

Előadások d. u. 5, 7, 9 órákor.

Társadalmi szervezkedés indul a külföldi magyarok visszavándorlásának elősegítésére

Az egyik fővárosi keresztény lap magyar-zsidó csereakciót szervez

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld vetette fel talán először a magyar sajtóban azt a gondolatot, hogy a zsidó kivándorlás kérdését szervesen össze kell kapcsolni az elmúlt évtizedek során kivándorolt magyarság százezreinek visszatelepítésével.

Hosszú időn át vajmi kevés visszhangra talált az általunk hetekkel ezelőtt felvetett terv, most azonban örvendetesen konstataható, hogy a keresztény nacionalista magyar sajtó egyik legfrissebb új organuma, a „Hétfő” már konkrét formában foglalkozik az amerikai magyarság visszatelepítésének nagy horderejű problémájával. A „Hétfő” által megindított akció lényege az, hogy az Amerikában élő és hazakivándorló magyarokat csereadján ki itthoni, kivándorló zsidókkal. A lap jelentése szerint a felvetett gondolat általános helyre talált szerinte a világon, ahol magyarok élnek. Nemesak az észak-amerikai Egyesült Államokból és Kanadából, hanem Délamerikából is sokan hazajönnek az ott élő magyarok közül egyrészt, mert az amerikai magyarok között vannak nagyon sokan olyanok, akik szívesen felcserélnék kanadai farmjait, alföldi tanyákkal és magyarországi letelepedésük helyén a kint megtanult magasabb fokú agrikulitúrát ültetnék át új birtokaikra. — Másrészt, számos olyan biztos egzisztenciát találhatnának a visszavándorló magyarok a csereakció révén, amelyek nyugodt megélhetést biztosítanának. A lap megjegyzi, hogy a csereakció iránt a németor-

szági magyarok körében is nagy érdeklődés tapasztalható.

A visszatelepítési és kivándorlási terv életrevaló gondolata a zsidóknál is helyesléssel találkozott és a cikkeknek máris olyan erőteljes visszhangja támadt, hogy a tömegesen jelentkező érdeklődők beszerzését máris meg lehet kezdeni. A visszatelepítők és kivándorlók védelmére egy új Liga alakulásáról ír a „Hétfő”, amelynek előkészítése máris megindult. A Ligára vár a feladat, hogy a csereakcióban érdekeltnek ezirányú figyelt előmozdítsa. A társadalmi Liga irányításához bizottság volna szükséges, melyben a magyar kormány, a kivándorlási szakkörök és az amerikai kormány megfigyelői vennék részt. A csereakció eredményes lebonyolítása nemcsak állami, hanem társadalmi jelentőségű is és időszzerű lépés volna a magyar zsidókérdés megoldása felé.

A fővárosi lapnak erőteljes akciójához csak annyi hozzátennivalónk van, hogy nem elegendő a társadalmi szervezkedés, a minél nagyobb eredmény biztosításához hivatalos tényezők teljes apparátusával való bekapcsolása szükséges. Mindenesetre a gondolat valóra váltása jó úton halad és ha a hatóságok részéről is megfelelő közbelépés történik, rövid idő alatt megszervezhető lesz egy hatalmas méretű csereakció, amelyben azon kell lenni a hangsúlynak, hogy minél több elszakadt külföldi magyart tudjunk visszaszerezni az országunkba.

Elfogták a ferencvárosi trafikrablás tetteit

Egy autószerelő és négy fiatalok rabolták ki özv. Koltainé Lajos király-úti trafikját

Budapest, december 27. Beszámolt a Debreczeni Ujság—Hajdúföld arról a vakmerő trafikrablásról, amely szerdán este történt Budapesten, Koltai-Kreipel Ottóné, Nagy Lajos király-út 194. szám alatt lévő trafikjában. Koltainé éppen a napi bevételt számolta és zárni készült, mikor autó állott meg a trafik előtt. Egy pillanat múlva revolveres fiatal ember jelent meg a trafikban és sakkban tartotta az idős asszonyt, társa pedig a pénztárfiókot rabolta el. Mire Koltainé felocsudott meglepetéséből, a rablók már elhajtottak autójukkal.

A budapesti rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított meg az ügyből kifolyólag, mely kedden este eredménnyel is járt. Elfogták Orbán József 24 éves autószerelőt és négy fiatalok rablását, akik beismerték, hogy ők voltak a Lajos király-úti trafikrablás tettei.

A rendőrség a nyomozás során 21 gyanúsítottat vett őrizetbe, akik között megtalálták az utóbbi hetek autótolvajait. A trafikrablók is lopott autón bonyolították le bűntetteiket, melyet nemsokára a tett elkövetése után megtalált a rendőrség.

A detektívek meghallották, hogy az egyik ferencvárosi korcsmában több suhanc mulatozás közben azal dicsekedett, hogy lenne több

pénzük az ivásra, de mikor az utóbbi napokban pénzt szereztek, pechjük volt, mert kevesebbet kaptak, mint amennyire számítottak. Ezen az alapon indult meg a nyomozás és hamarosan ráakadtak egy műhelyben Orbán József motorszerelőre, akinek személyleírása pontosan megegyezett azzal az egyénnel, aki a szemtanúk szerint a trafikrablók autóját vezette. Orbánt letartóztatták és bevallotta, hogy mivel a karácsonyi ünnepekre nem volt pénze, barátaival, — 16—17 éves suhancokkal szövetkezett, hogy kirabolnak egy trafikot. Kiszemelték a Koltai Ottóné dohányárudáját, azután a Kinizsi-garázs elől ellopott egy autót, barátaival beleült és előre megbeszélte terv szerint végrehajtották a rablást. Utána a kocsi a Nádor-utcaiba vitték, mert itt lakott a tulajdonosa, azután megosztották a zsákmányon. Csalódás érte őket, mert fejénként csak 9 pengő jutott a zsákmányból.

A rendőrség az Orbán vallomása alapján szerdán elfogta a négy fiatalok rablását is. Az öt trafikrablóval már helyszíni szemlét is tartottak. Koltainé ráismert támadóira, akik beismerő vallomást tettek. Kihallgatásuk még folyik, mert nem lehetetlen, hogy még több bűncselekményt is követtek el a közelmúltban.

Oláhország nem építi fel határerőd-vonalát

Bukarest, december 27. Oláhország végleg elhatározta, hogy nem építi meg határait a tervbe volt oláh „Meginot-vonal”, amelyről az év folyamán olyan sok szó esett és amelyet különösen a külföldi katonai szakértők ajánlottak.

Oláhország elhatározásának kizárólag az az oka, hogy nem tudnának olyan hatalmas összegeket előteremteni, amennyire az erőd-vonal kiépítése kerülne. — Oláhország határai legnagyobb részét teljesen nyitják, így különösen nagy költésbe kerülne komoly erőd-vonal kiépítése.

Az őszi nagygyakorlatok eredményét az oláh hadvezetőség abban foglalta össze, hogy a „rugalmas védekezés” módszere kitűnően bevált, viszont a külföldi katonai szakértők nagyon szkeptikusan nyilatkoznak. A mozgó háború mindig nagy meglepetéssel szolgálhat és ezzel számolni kell az oláh hadvezetőségnek is. Oláhországban az általános hadkötelezettség a gyalogságnál kétévi szolgálatot jár. A flotta, a határőrség és a légitársaság tagjai három évig szolgálnak. Az oláh

hadereg béreltszáma mintegy 200.000 ember. Úgy számítják, hogy háború esetén Oláhország 2 millió embert tudna legyverbe szállítani.

A fegyverkezés modernizálása megkezdődött, de még legalább 2—3 évbe fog telni, míg a modernizálási folyamat véget ér. Most a Skoda-művek szállítanak Oláhországnak, külön települ is van Oláhországban. A legnagyobb érdeklődést az új 21 centiméteres Skoda-löveg keltette a nagygyakorlatok során, amely 80 fokos emelkedési szögrel is tud lőni, éppen úgy, mint alacsony rüppályával is. A löveget úgy közel, mint távoli célok ellen egyformán lehet használni. Legnagyobb lötvolsága 15 kilométer.

Az oláh légügyi flotta e pillanatban a teljes zűrzavar kárával mutatja, mert a világ legkülönbözőbb repülőgépeivel kísérleteznek s így az egyes alkatrészek pótlása nehéz feladat. Oláhország most Amerikában szeretne repülőgépeket vásárolni, de miután jőformán semmi sem exportál Amerikába, a tervnek leküzdhetetlen valutárius nehézségei vannak.

Az angol külügyminiszter a francia légvédelmi vonal kiépítését sürgeti

Páris, december 27. (MTI.) A Paris Soir tudósítója beszélgetést folytatott Hochwaldban Hoare Belisha angol külügyminiszterrel, aki Mathis gépkocsigyáros birtokán tölti el a karácsonyi és újévi pihenőjét. Mint már érkezőemkor kijelentettem, — mondotta a miniszter — biztonságban érzem magamat a Maginot-vonal tövében, amely csodálatos és páratlanul álló alkotás, de most majd egy légvédelmi Daldier-vonalra lesz szükség. Franciaország határa a Themsénél van, —

folytatta a miniszter, — a francia és angol érdekek teljesen azonosok, ez olyan tény, amit semmi sem dönthet meg. Nem óhajtok politikai kérdésekről tárgyalni, mondotta a miniszter, de bizonyára találkoznak fogok Strassburg katonai kormányzójával, akinek társaságában megtekintem a Maginot-vonalat. Hoare Belisha miniszter két hétig maradt Hochwaldban. Paul Boncour volt miniszterelnök szerdán délután Reynaud, a pénzügyminiszter pedig újévkor érkezik Hochwaldba.

Az amerikai államok megvédik egymást az idegen beavatkozás ellen

Egyhangú lelkesedéssel elfogadták az amerikai államok szolidaritásáról szóló nyilatkozatot

Lima, december 27. A panamerikai értekezlet utolsó teljes ülését nagy ünnepléssel nyitották meg. Kimondták, hogy a legközelebbi értekezlet Bogotában tartják. Ezután egyhangú lelkesedéssel elfogadták az amerikai államok szolidaritásáról szóló nyilatkozatot. Nyilatkozatukban az amerikai államok többek között a következőket jelentik ki:

1. A kontinentális szolidaritás megerősítését és arra irányuló akaratukat, hogy szolidaritásuk fenntartása érdekében együtt működnek;
2. Megerősítését annak az elhatározásuknak, hogy védekeznek és helyiállnak minden idegen beavatkozás vagy tevékenység ellen, amely feltétlenül szuverenitásukat veszélyeztetné;
3. Ha az amerikai köztársaságok akármelyikének békéjét, biztonságát, vagy területi épségét bármilyen erőszakos cselekmény veszélyeztetné, akkor a szolidaritást ténylegessé teszik és szuverén akaratuk összhanghozatalával az érvényben lévő megállapodások alapján tanácskozást folytatnak egymással és igénybeveszik azokat az eszközöket, amelyeket a körülmények minden állam számára tanácsolni fognak. Az államok — szuverenitásukból folyóan — önállóan cselekednek.
4. Az amerikai köztársaságok külügyminiszterei, ha szükségesnek látják és ha bármelyikük kezdeményezi, valamelyik fővárosban összegyűlnek.
5. Ennek a nyilatkozatnak „Limai deklaráció” lesz az elnevezése.

Hull amerikai külügyminiszter felszólalva hangoztatta, hogy a világnak újból a nemzetközi jog alapjára kell helyezkednie.

Az értekezleten elfogadott határozat kimondja, hogy a kormányok elé a következő ajánlásokat terjeszti:

1. Megengedhetetlen, hogy valamely ország beavatkozzék bármely más ország belügyébe.
2. Minden nemzetközi viszályt békés eszközökkel kell elintézni.
3. Nemzetközi téren sohasem szabad az erőszakhoz folyamodni.
4. Az államok közötti kapcsolatoknál a fenti elvekhez kell igazodniok.
5. A nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségek tisztelete és hiv betartása elengedhetetlen előfeltétele a nemzetközi kapcsolatok helyes kialakulásának. Az ilyen kötelezettségeket csak kölcsönös megállapodások útján lehet megváltoztatni.
6. A különböző államok közötti békés együttműködésre van szükség, amelyet kell egészíteni a szellemi javak kicserélésének, mert csak ez segíti elő a kölcsönös megismerést és könnyíti meg a nemzetközi viszályok békés megoldását.
7. A gazdasági viszonyok helyreállítása hozzájárul a népek jólétének emeléséhez s ezzel megkönnyíti közöttük a béke fenntartását.
8. Nemzetközi együttműködés szükséges ahhoz, hogy a fenti elveket végre lehessen hajtani.

„Farkast emlegetnek, kert alatt jár”

Beszélgetés a Debrecenben ünneplő Medgyessy Ferencel legutóbbi műveiről és a magyar szobrászat kérdéseiről — A kiváló szobrászművész a debreceni népviseletet tanulmányozza egyik domborművéhez

Az ősi Kollégium árnyékában egy pillanatra megpihenni, visszatérni a napokban egy nagy diák. A buty-rát, amelybe az édes, jó második anyja, az Alma Mater szerető kezekkel rakosgatta az útravalót az életre, — magával hozta. Hátha kerül valami újabb rakomány, hátha az élet új illattal párolog az örökifjú, négy falak mögött, és a visszatért vándornak is jut belőle egy-egy csipetnyi, morzsányi. A rőt szakállá, deresedő bajsa csak új külsőt kölcsönzött neki az élet nagy jelmezzraktárából, de a szíve fiatal, visszavágyó, és szerető maradt mindörökké.

Tavasza elkészül a Szabolcska dombormű

Medgyessy Ferenc Debrecenben született 1881-ben. A kollégiumi diákévek után Budapesten szerzett orvosi oklevelet. Kévszámú mulva azonban otthagya az orvosi pályát s végül a szobrászatnál kötött ki. Sok külföldi kiállítás nagyraemelő sikere után végleg befutott ez az őserény, ősi barbár stílusú szobrászművész a halhatatlanok sorába. Egyszerre felfigyelt rá az egész Magyarország, s a maradi Debrecen fia világviszonylatban is értékes helyre került a művészek sorában.

Az ünnepi hangulatú keddi délelőttjén éppen Csobán Endre dr. al beszélgettem, mikor érdekes, felejthetetlen alakja betoppant a városi levéltár ajtaján.

— Farkast emlegetnek, s a kert alatt járják, — ez volt az első szava, célzva a készülő Szabolcska-emlékre vonatkozó beszélgetésünkre. Aztán lassú, darabos mondatokban gömbölyödtek ki mondanivalói a száján. A szobrai ilyenek, ilyen minden cícomától mentes, ősi, barbár szobrok.

— Ha beköszönt az elkövetkezendő évben a jobb idő, hozzá fogok Szabolcska domborművének megmintázásához, — kezdte. — Profilban szeretném megmintáztatni. Talán kapok egy jó fényképet hozzá. Legjobb lesz, ha elmegyek a fiaimhoz Pesten. Azok nagyon hasonlítanak az apjukhoz. Azok is olyan merész koponyájuk.

Az emlékezés egy kis mosolyt rajzolt a szájára.

— Mikor első elemibe jártam, — csapott át hirtelen, — a tanító mindig engem rángatott ki állatokat rajzolni. Volt egy meséskönyvem, abból utánaeszkábltam. Ilyenkor mindig behívta a társait, és dicsekedett vele, hogy „mit tud ez a kölk”. Szabolcska is bent volt nem egyszer. Akkor még nem tudtam, hogy az unokanővéremnek, Medgyessy Piroskának udvarol. Nem sejtettem merről fú a szél. Két krajcárt adott, meg felütemtet a katedrara. És én ott ültem, mint valami kiskirály, egy kicsit megszeppenve, mert a mi szemünkben valami csodálatos, szentséges dolog volt a tanári asztal... Biztosan így akart megnyerni a jó öreg engem is szívbéli ügyének.

„Debreceni szüret” Budapesten

Lassan rátereltem ezután a beszédét a most készülő műveire. Nehezen indult neki, mert „nem olyan ember, aki szereti a reklámot, zsidó ért ahhoz”.

— Győr városa most rendelte meg Szent István három méter ma-

gas lovasszobrát. Felényibe készíttem el a mintát, máskülönben kiszorulnék a műteremből, — mondotta. — Az öntőmester majd felnagyítja, aztán széttranszírozza, hogy öntés után megint újra öszszeforassza.

— Nemrégiben a Pénztézet Központ Szabadság-téri palotája homlokzatára készítettem egy dombormű-tervezetet. Érdekes ennek a műnek története. A pályázaton, mivel olyan művet kellett csinálni, amely a pénzügytést és szerzést ábrázolja, — egy szüreti jelenettel vettem részt. Meztelen emberek hordták a szőlőt, taposták mustját, és táncolták az esteli csárdást. A bizottságnak az én domborművem tetszett a legjobban. Csak egyet kértek: ne legyenek az alakok meztelenek, öltöztessen fel őket valami magyaror ruhába. Roppant resteltem a dolgot, hogy ők figyelmeztettek a „magyarosságra”, meg gondoltam, hátha nem fog mutatni úgy a dombormű. Megpróbáltam. Debreceni gatyát, bőjú inget, szoknyát húztam az alakokra, a lábukra ráncos csizmát, papucsot. Sikertült, még jobb volt, mint az első. A 10 méter hosszú és 3 méter magas hatalmas haraszi ködombormű a palota falán, földszinttől számítva 1.60 méternél kezdődik. Most a Debrecenben töltendő időmet felhasználom, hogy tanulmányozzam a debreceni viseletet. Seregítőt is kérdezősködtem ez irányban.

A magyar szobrászat a legjobb úton halad

— A szobrászatban milyen mértékben kezd érvényesülni a népi gyökerekhez való visszatérés? — kérdeztem ezután a kiváló művésztől.

— Újabb van egy áramlat, amelyben felcsillan az az eszme, hogy ne mellőzzük a népies vonatkozásokat. Magam is gyakrabban foglalkozok ezzel újabbban. Egyik jelentős munkám ezen a téren a Székesfehérváron felállított fali kút feletti török-magyar csatajelenetem. Sajnos a kezdeményező munkájába sokszor hiba csúszik be. Fontos ezeknek a műveknek a megalkotásánál a személyes átélés. Magam sem alkottam addig lovasszobrát, míg meg nem tanultam lovagolni. Mert így bukkantam rá a testtartási módzatokra, hogy áll az ember keze, lába lovaglás közben. Nagy baj az is, hogy művészeink között nagyon sok a sváb, akik nem érzik meg a népi ízt, sőt nem is akarják. Másik baj, hogy a zsidók mindent megcsinálnak, megpróbálnak ugyan, de minden népi-ből fakadónak kikiáltott munkájukon érzik az elpusztíthatatlan, fajji szellemük. A zsidóság olyan, hogy a saját árnyékát nem képes át-
lépni.

— Arról beszéljen még a művész úr, hogy a magyar szobrászat milyen úton halad?

— Hála Istennek, a magyar szobrászat a legjobb úton halad. Már a párisi világiállításon kis számunkhoz mérten sok szobrászművészt tüntettek ki a „kiváló” jelzővel. Egyébként soha ilyen jó irányban nem haladt a magyar szobrászat. Fő lendítői a fiatalok, a jövő legeszebb ígéretei, míg az öregek bizony csak kerékkötői ennek a fejlődő életnek. Neveket itt most nem sorolok fel. Csak annyit mon-

dok, hogy sokan, nagyon sokan vannak a fiatal tehetségek.

— És Debrecen környékéről, vagy Debrecenből? — kérdezem.

Szomorúan csóválja a fejét.

— Még csak a környékéről sem kerül ki egy izmosabb tehetség, — mondta lehangoltan. — Kutató szemével kitekintett az utcára. Biztosan nem látott semmit. Csak a de-

let kongató nagytemplomi baran-gok szavára juthatott eszébe, hogy San Franciskóban miként érzi magát az a bronzbikája, aminek váz-latait a Hortobágyon rajzolta. És, hogy milyen nagyon fázhatnak a párisi világiállításon aranyérmet nyert, Déri-múzeum előtti szobrai ebben az orrfacsaró, fűlesipő hi-degben. (kagyó.)

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület felhívása a magyar gyermekekhez

Állítsatok madarainknak is karácsonyfát

Amikor már elfogyott a cukor és az aranydló a karácsonyfáktokról, ne dobjátok azt el, hanem gondoljatok az oda-kint éldező és éhező hasznos madarainkra. Állítsatok fel a karácsonyfát az udvaron olyan helyre, ahová az ablako-
lekből jól odalátni. Most díszítsétek fel a fűcskát fagygyűből és kendermagból készült, pirosra vagy sárgára festett al-mákkal, karikákkal, szívekkel és tők-magfűzerekkel, valamint szintén fonalon lógó féldiókkal. Ezeket szedik ki legha-narabb a cinkék, s ekkor az üres dió-héjjakat fagygyűdarakkal tömjétek tele. Az így feldíszített karácsonyfa igen

jól fest, és ti az ablakotokból gyönyör-ködhettek abban, hogy mily ügyesen sü-rög-förög rajta a cinkék serege. Hogy pedig éjjeli szállásuk is legyen az amúgy is lakáshályban szenvedő hasznos ma-dárkátoknak, tegyetek ki kertetekbe fé-szekodvakat is, amelyekbe azután ta-vasszal majd bele is fészkelnek. Így szöktök hozzá a szenvedők és szűkölkö-dők megsegítéséhez s aki az állatok iránti irgalmas, az embertársaival szemben is az lesz!

Bővebb felvilágosítást nyújt a Tiszán-túli Madárvédelmi Egyesület.

A debreceni iparosok demonstrációs nagygyűlése a Bata-cipőgyár magyarországi letelepedése ellen

Mint már közöltük, a helybeli bőr-
iparosok, a cipőgyárosok, a cipő- és bőr-kereskedők bevonásával december 29-én, csütörtökön este 7 órakor az Ipartestü-
let dísztermében nagygyűlés, lesz, melyen a cseh Bata-, jelenleg a Cikta-cég letelepedése ellen fejezik ki tiltakozásu-
kat az érdekeltek. E nagygyűlésre az alábbi felhívást hoesztották ki:

Kedves dolgozó magyar testvérem! Mint az öngyilkos, aki saját elhatáro-zásából ugrik bele a vízbe azzal a szán-dékkal, hogy meg akar halni: mielőtt elveszítene eszméletét a biztos halállal vívdó küzdelmében, ha egy szalmaszál akadna halálusságában közelébe: — ha lehetne, két kár helyett ezer meg ezer kézzel kapaszkodna abba, hogy hitvány életét megmenthesse, dacára, hogy tudá-tában van annak, hogy az a kis szalma-szál mit sem használna élete megmen-tésére.

Dolgozó magyar testvéreim: Hallgas-satok lelkiileg meg! Mi nem akarunk sa-ját elhatározásunkból öngyilkosok lenni! Mi élni szeretnénk! Mi élni akarunk! Dolgozni családunk, jövőnk, Hazánk és nemzetünk boldogulására: — igenis dol-gozni és élni akarunk!

Tehát hogye ne kapaszkodnánk bele a biztos életet megmentő gerendába mi, akik nem akarunk öngyilkosok lenni, csupán a lassú elsovadásra vagyunk kárhoztatva tehetetlenségünk miatt.

Isten a földre embert teremtett. Egy-formán joga van minden embernek ah-hoz, hogy az iparoskezek által alkotott szép és kellemessé tett életben a maga életét emberi módra leélhesse. Hogy ez nem így van, annak okát ne másban, hanem saját magadban keresd! Igenis állítjuk, hogy ennek oka egyesgyedül Te vagy dolgozó testvér! Miért? Azért, mert nem törődél soha sorsoddal, családod-dal, megvádolod: Hazáddal és nemze-tteddel. Letargiába, mély álomba estél! Ébredj, dolgozó testvér és hallgass meg és jöjj, ha hívunk, amikor kell!

Nem egyébről van szó, mint arról, hogy az utolsó száraz darab kenyereket akarják már kivenni a szádból és mind-azokéből, akik a cipő- vagy bőr-
iparral bármilyen vonatkozásban vannak, illetve foglalkoznak vele.

A volt „Bata”, jelenleg a „Cikta” cég letelepedett Érsekújváron. Ennek célja: mnden városban és nagyobb községben elárúsító és javító üzlet nyitása, amint azt tette a Felvidéken és a volt szudéta vidéken is. Azon a kis visszacsatolt fel-

vidéki területen nem kevesebb, mint 1600 üzlet és javítóműhelye volt. A szudéta-német területen 536 Bata-féle üzletet zá-raltott be a német kormány a kisipar megvédése érdekében.

Iparos és kereskedő testvér! Ha csak zsi-bvásárra dolgozol is, vagy ha csak munkás aratószándalokat árulsz is, vagy talán nem egyébbel, mint primitív kis-tákolással keresed meg keserves — de nagyon keserves kenyered, nem kell mondanunk, mit jelent számodra a „Ba-ta”, illetve a „Cikta” letelepülése? Nem egyebet, mint az élettől undort kapsz és saját elhatározásodból leszel öngyilkos, s halálvívdásodban ébredsz arra a tudat-ra, hogy most jó volna egy szalmaszál, amelybe belekapaszkodhatnál teljes erő-dől, — s az életben nem kellett a ge-renda.

Testvér! Ha élni akarsz magadnak, családodnak, Hazádnak, nemzetednek, és jövődnek, december 29-én, csütörtökön este 7 órakor az Ipartestület dísztermé-
ben tartandó közös nagygyűlésre jöjj és tiltakozunk a kormánytól a „Bata”, újabbban a „Cikta” cég letelepülése ellen.

Ha bármikor hívunk, jöjj és érezd át, hogy neked ott a helyed és Te is egy pillérje vagy a közösségnek. Hívunk és várunk. Hazafias üdvözléssel: a tiltakozó közös nagygyűlés nevében: **Aláíráások.**

Merano szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exclusiv belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogás-talanul berendezett, hideg-me-leg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas 5.—
Kétágyas 8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel 8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel 14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxi-költséget a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap”. Tolnay Imre, Piac-u. 1. Piac-Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-u. sark. — „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. a színház mellett. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66. Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban változóan felhős, sok helyen ködös volt az idő. A hőmérséklet nappali csúcserőke -5-9 fok között ingadozott. Havazást csak Kassáról jelentettek jelentéktelen mennyiségben.

PROGNÓZIS: Élénkülő délnyugati, nyugati szél, sok helyen köd, zúzmaraképződés, nyugat felől borulás, havazás és a hideg gyengülése.

„Szent a haza!”

Szép és nemes mozgalmat indított meg az egyik németországi városban működő Magyar Egyesület a Birodalomban élő magyarok között. Az egyesület azt szorgalmazza, hogy az összes Németországban és más külföldi államban lakó magyarok egységes köszöntést használjanak. „Szent a Haza!” — ezt választották egymás közötti üdvözlésül a németországi magyarok. Mi, akik itt nőttünk fel Magyarországi határai között és itt élünk, szeretettel, örömmel fogadjuk külföldi testvéreinknek ezt a lélekemelő mozgalmat. „Szent a haza!” — ez a köszöntés össze fog kapcsolni minden külföldre szakadt magyart. Kifejezésre juttatja, hogy ők is Szent István birodalmát tartják hazájuknak és szentnek tartják ezt az országot, melynek földjét őseik vére áztatta ezer esztendőn keresztül. Kifejezésre juttatják, hogy testvéreiknek ismernek minden magyart és gondolatok, vágyaik, törekvéseik ugyanazok, mint nekünk, itthoniaknak. Szeretettel üzenjük külföldi testvéreinknek, hogy mi is hozzájárulunk azoknak érezzük őket és büszkén üdvözljük ezeket a gerinces magyarokat az általuk bevezetett köszöntéssel: „Szent a haza!”

KÉPKERET
SZENTHÉP
KERETEZŐBOLTBAN

Forgalmi akadály az utcán, vagy a bécstornában egyaránt káros következményekkel jár. A renyhe bélműködés folytán a táplálékok emészthetetlen salakja beleinkben megrekedve bomlásnak indul. Ennek következménye fejfájás, rossz szájíz, étvágytalanság, fáradtság — nem megy a munka, rossz a közérzetünk. Este lefekvés előtt 2-3 szem Artin-dragéet bevéve, e kellemetlenségeket könnyen elkerülhetjük, mert az Artin elősegíti az emészthetetlen anyagok sima, könnyű és szabályos kiürülését anélkül, hogy emlékeznénk arra, hogy az előző este hashajtót vettünk be.

Megható keretek között tartotta meg ifju Papp Gyula első szentmise áldozatát

Könnykig megható és az Istenhez vágyó ember legszentebb érzésével áthatott keretek között mutatta be első szentmiseáldozatát Ifjú Papp Gyula, a hajdudorogi egyházmegye áldozópapja karácsony második napján a debreceni Attila-téri görög katolikus templomban. Erre az alkalomra ünnepi mezbe öltöztették a templom oltárát. Olyan megkapó és gyönyörű volt a primícia oltára, mintha angyalok kara énekelte volna dicsőhimnuszát a Mindenek Urához. Felejthetetlen szépsége magával ragadta az embereket és az ünnepi, istenhezvágyó hangulatot még bensőségesebbé tette.

A primiciára szűfőlése megtelt már tíz óra előtt a templom. Képviselettel megát a város, a honvédség, valamint a görög katolikus egyesületek, a tanfőnöklet. A város színe-java megjelent, hogy ezt a páratlan élményű egyházi szertartást végigéltse.

Ifjú Papp Gyulát, az első miséjét végző fiatal papot édesapja, Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus és Melles Géza kanonok, püspöki irodáigazgató vezette oltár elé. Szentmise után az új misés pápa áldását osztott. Ifjú Papp Gyula a szertartás biztos tudatával, oly áhítattal végezte papl teendőit, hogy a soha nem látott számú előkelő közönség könnyekig meghalottan figyelte az Urhoz való közeledését.

A szentmise után Kiss László római katolikus segédlelkész, ifjú Papp Gyula hosszú éveken át volt iskolatársa mondott megkapó beszédet. Felejthetetlen szavakkal méltatta a papi hivatás szentességét és felsőbbrendűségét és tartalmas, lelki gondolatokban gazdag mondatokban szólott az újmiséhez, mint barátjához.

Az egyházi szertartás után Papp Gyula szentszéki tanácsos lakásán számosan keresték fel Ifjú Papp Gyulát jókívánságokkal és Isten áldását kérték az ifjú pap további működéséhez. Délben negyven férfies ebéd volt a rokonság és a meglejt előkelőségek részére, amelyen a gazdasszonyi teendőket az elősmisés édesanyja, Papp Gyuláné végezte igazi magyar nagyasszonyi gondoskodással és vendégszeretettel.

Melles Géza kanonok és Papp János tb. kanonok köszöntötték az ebéd keretében Ifjú Papp Gyulát és a tapasztalt gondoskodásával utravalókkal látta el a fiatal papot. A felkészítőkre Ifjú Papp Gyula könnyekig meghatott szavakkal válaszolt. Megköszönte tanítóinak, nevelőinek azt a szeretetteljes gondoskodást, amellyel erre a nehéz útra elbocsátották. Különösen jó szülei szeretetért, fáradozásáért, lelki és testi vezetéseért és elfelejtethetlen jószágáért mondott szívbőljövő köszönetet.

CSALÁDI ÉRTESETŐ

Eljegyzés: Balogh Máriát eljegyezte tordai Vasady Barnabás okl. gazda.

Eljegyzés: Müller Edith és Schmal József gépészmérnök jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Révész Imre püspök mindenkit kér, hogy a szokásos újesztendei jókívánságokat vele szemben mindenféle formában mellőzni szíveskedjék, annál inkább, mert újév napján, ígéhirdetés után 2 heti szabadságra el is utazik Debrecenből s így a jókívánatokat viszonzni nem lesz módjában. „BUEK” megváltás címen a Csapó-utcai és a Péterfia-utcai, egyházközségek segélyakkójára 10-10 pengőt juttatott el.

A múzeumigazgató népnapja. A debreceni Déri Múzeum köztisztelőiben álló igazgatóját, dr. Sőregi Jánost névnepia alkalmából számosan keresték fel jókívánságaikkal barátai és tisztelői, személyesen és levelek útján.

Bonyodalom egy perzsa-bunda körül. A debreceni hétfői ujság tegnap megjelent számában Altanann Jenő szűcsmesterrel kapcsolatban tévesen közölte, hogy a cikkben megnevezett előkelő hölgy a Nagy József szűcsmestertől vásárolt új bundát kínálta eladásra, mert az általa vett perzsa-bunda használt volt.

Pestre megy? Olcsón akar lakni? Keresse fel a Hunnia Pensiót, Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. sz. (Nemzeti Színház mellett) Szoba reggelivel 3.80 P. Telefon: 330-699. sz.

Miért ülne ültetett kézzel karácsony után a kereskedő, amikor karácsony és újév között majdnem minden szakma részére rengeteg fizetési alkalom kínálkozik? Erről és még számos érdekes, aktuális témáról hoz cikket a Reklámélet új száma, amely Balogh Sándor szerkesztésében most jelent meg. Szilveszteri és újévi kirakatdekorációk, — tippek, ötletek egész sora van még az új számban, amelynek kiállítását szokásosan művészi. Kiadóhivatal: Budapest, V., Szent István-körút 9.

Féldolai hűdésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcsereét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Ne vegyen cserépkályhát míg meg nem tekintette Krisch kály hásmester cserépkályha raktárát, Isptály-tér 1. sz. (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden e szakmába vágó munkát.

Fejszével és késsel támadtak haragosukra. Karácsony második napján véres verekedés zajlott le a Késes-utca 48. számú házban. Varga Gyula 23 éves népzenezsre két haragosa késsel és fejszével támadt rá és több helyen megsebesítették. Varga segélykiáltásaira többen elsiettek, de a támadók elmenekültek. Vargát a mentők részesítették első segélyben. A véres verekedéssel kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást.

Kovács-patkoló tanfolyam kezdődik január 1-én. A 6. honvéd vegyesdandárparancsnokság január 1-jei kezdettel 6 hónapos lópatkoló-tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvehetnek önálló iparosok és segédek. A tanfolyam díjtalan. Előadások vasárnaponként reggel 7 óráról 1 óráig tartanak. Jelentkezni lehet december 30-ig a kovács szakosztály alnöknél, ifj. Varjassy Iménél, Eötvös-utca 18. szám alatt.

KARIKAGYÜRÜT. ÓRÁT. ÉKSZERT. EZÜST-DISZTARGYAT VÁSÁROLJON BIZALOMMAL OLCSON SRETTER JÁNOS ORÁS ÉS ÉKSZERESZNEL. — BATHYÁNY-U. 18.

Naményi György- és Gépíráskolában január elején új kezdő és haladó tanfolyamok. (Tandíj: már havi 3.— pengőtől.) Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő állami bizonyítvány. Állásbá-helyezés. (Az iskolában eddig 167 állami bizonyítványt szereztek s ezek legnagyobb része állásban van) Beiratkozni bármikor lehet (Rákóczi-utca 17.) Helyesírástanulás, — szépirástanítás különbözőkban is.

GYÁSZ ROVAT

Horváth Zsuzsanna 77 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután két órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Boldogfalva-utca 20. Gebauer cég rendezi.

Lamszbach Lajosné Percze Eszter 84. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Bán-utca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szabó Mária 39. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Hortobágy-utca 7. Temetését Bartha vállalata végzi.

H. Szabados György fémipari szakiskolai növendék 18 éves korában elhunyt. Halálát Szabados György m. kir. törzsőrmester édesatyja és családja gyászolja. Temetése kedden délután 2 órakor volt a Köztemetőben gör. kat. szertartással. Lakás: Bálint Pap-u. 5. Pusztai temetőkezesi intézet.

Köszönetnyilvánítás: Drága kis Klárikánk elhunytá alkalmából nyilvánított jóleső részvéteket, az ismerősöknek, jóbarátoknak a temetésen való megjelenésükért, a Petőfi Dalkör tagjainak szíves közreműködésükért ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. Győri Mihály és családja.

Gyászbeszéd alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetőkezesi vállalatához, Dégenfeld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — holárájánlatat díjmentesen szolgálnak.

OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Uj temetőkezesi intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Meghízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetőkezesi vállalat végez. Püspöki palota.

Gépirás, másolás HURAY

Iparkamara, T. 17-93.

Játék közben elvágta barátja kezét. Hétfőn délután különböző szerencsétlenség történt a Hajnal-utca 2. szám alatt levő házban. Bíró Sándor 18 éves napszámos játékból egy konyhakést fogott. Béli József nevű barátjára, aki a kést el akarta kapni, de oly szerencsétlenül fogta meg, hogy a kés hatalmas vágást ejtett tenyerén. Béli Józsefet a mentők részesítették első segélyben.

Szipál udvari fényképésszester hadgyakorlat után visszatérve, műterme vezetését ismét átvette.

Börtönből a szeretetházba. — szeretetházból a börtönbe. Kövér Gyula napszámos csak napokkal ezelőtt szabadult ki a börtönből, ahonnan a Bőszörményi-úton lévő szeretetházba került, hogy a hideg téli időben ne kerüljön kereset nélkül az utcára. Úgy látszik azonban, hogy Kövér Gyula már nem tud megélni. A szeretetházban kölcsönkért egy pokrócot, amelyet eladott, majd Páll Sándor nevével Auspitz festékkereskedőtől árut csalt ki. Utána hamis levél alapján több helyen könyvirodalmányt gyűjtött. Az egyik jószívű adakozó beajánlotta a szeretetházba, de ott felismerték és átadták a rendőrségnek, amely megindította az eljárás ellené.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Nagy László gazdálkodó, Bethlen-u. 63.—Kálmán Margit, Meszana-u. 4.

Házasságok: Nagy Lajos cipészsegéd, Jánosi-u. 1.—Havasi Katalin Rakamaz, Feleki Viktor községi irodatiszt, Esztár—Molnár Rozália, Máv. Pályaudvar, Spitzer Jenő magántisztviselő Széchenyi-u. 41.—Fülöp Erzsébet Hűvelyes-u. 6. Pázmány Gyula magántisztviselő, Budapest—Félegyházi Margit, Csapó-utca 79. Handler György kereskedő Budapest—Hausner Lili Deák Ferenc-u. 21.

Szőnyegeket függönyöket, ágyszerűket stb. legolcsóbban vásárolhat Horn Rezsónél Debrecen, Kossuth-u. 19.

Születések: Szatmári József fm., Bellegelő 288., fia Sándor. Székely László itélőtáblai altiszt, Fancsovcics utca 34., leány Margit, Posta László fm., Nagyhegyes 38b., leány Mária. Szikszai György fm., Konyár, fia György. Majoros Sándor klinikai altiszt, Klinikai, leány Emma. Szabó Sándor városi kocsis, Mikespercsi-ut 7., leány Julianna. Halász György ékszerész, Ferenc József-u. 34., leány Katalin. Dihe Béla téglavető, Városi téglagyár, fia Sándor. Juhász Imre okl. gyógyszerész, Ferenc József-ut 77., leány Éva. Hajós Mátyas gazdasági cseléd, Fülöp-u. 17., fia Mátyas. Zákány Imre gazdasági cseléd, Szepes 44., fia István. Somogyi István házmester, Kossuth-u. 18., fia István. És öt törvénytelen újszülött.

Halálozások: Hajdu Edit 4 hónapos, Gazdasági akadémia. Berki Lászlóné ref. 71 éves, Rásó Gyula-utca 4c. Szabados György műszerész, g. kat. 18 éves, Bálint pap-u. 5. özvegy Lamszbach Lajosné ref. 84 éves, Bánk-u. 15. Marozsán Józsefné, r. kat. 29 éves, Nyíradony. Kalló György r. kat. 7 hónapos. Penészlek. Seres Jánosné ref. 62 éves, Keresztes-u. 23.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomor-fekély ellen csak „HAJDUINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Szankay gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— TÜNDERI AJÁNDEKOK ÚJ-
ÉVRE A JÓZSA ÉS JÓNA UTÓDA
SOMOGYI DROGERIÁBAN. —
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

— Nagy érdeklődés nyilvánult meg Szepessy Gyurka kiállítására. Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni Ipariskola körtermében az elmúlt héten megnyitott Szepessy Gyurka kanászból lett festőművész kiállítását. A gazdag tárlat iránt a közönség körében nagy érdeklődés nyilvánult meg, sőt ami a mai időkben egészen ritkaság, a tárlatot látogatók nemcsak megnézték Szepessy Gyurka festményeit, hanem azokból már többet meg is vásároltak. A tárlatot nemcsak a műértők, hanem a társadalom minden rétegének képviselői keresték fel az ünnepek alatt. A sikeresnek ígérkező kiállítás nagyban biztosítja, hogy Szepessy Gyurka a fővárosban is bemutatgathatja festészetét. A kiállítás január 1.-én estig, naponta 9—18 órák között tekinthető meg.

Két gyilkos megszökött a kassai fogházból

Kassa, december 27. A kassai fogházból megszökött rablógyilkosság miatt halálraítélte Irinyi István és Suarmy András. Mindkettőjüket még a cseh uralom idejében ítélte halálra az esküdtszék, mert Gál-szécs községben agyonverték és kirabolták Nyíri József erdőkerülőt és feleségét. A halálos ítélet után mindkettő fellebbezett és nem végezték ki őket. A fogház földszintjén elkülönített cellában várták sorukat és Kassa megzsalásakor a magyar hatóságok kezére jutottak. December 25-én éjjel, amikor nagy hóvihar dühöngött a városban, felszedték szobájuk padlózatát s ezeken a réseken keresztül lemasztak

a pincébe, ahol a fogház lakatosműhelyében összeszedték az ajtók felfeszítésére alkalmas szerszámokat. Majd a földszintről a III. emeletre mentek fel. A vasajtó mellett kibontották a falat és feljutottak az épület tetején lévő sétálóudvarra, onnan pedig a padlásra mentek, amelynek tetőzetét áttörve, átugrottak a szomszédos Tatra-mozi padlására. Lepedőből készített kötéllel ereszkedtek le a ház udvarára, és nyugtalanul eltűntek. Az örök csak reggel vették észre szökésüket, mert takarójukat úgy rakták az ágyra, mintha alattuk ember feküdt. A jelek szerint vagy cseh, vagy oláh területre szöktek.

— István és János napja Debrecenben. Debrecen társadalmának és közéletének számos illusztris tagja ünnepelte karácsony másodnapján István napját, majd kedden a János napot. A tisztelők és barátok hatalmas serege kereste fel az Istvánokat és Jánosokat jókívánságaikkal. Lossonczi István főispán tiszaderzsi hírtökán töltötte a karácsonyi ünnepeket és ott tartotta névünnepeit is. Ebből az alkalomból Debrecenből és Hajdú vármegyéből nagyon sokan keresték fel távirati üdvözlésekkel és gratulációkkal. Meleg szeretettel köszöntötte a debreceni gazdátársadalom illusztris vezérét, Polgáry Istvánt, míg a vitézi rend tagjai és a város nacionalista úri társadalmának vitéz Berényi István ny. tábornok, vitézi székkapitányt halmozta el szerencsekívánataival s kijutott az üdvözlésekből Rugonfalvy Kiss István egyetemi professornak. Meleg ünneplésben volt részük általában a hivatali és közéleti, társadalmi téren tevékeny szerepet betöltő Istvánoknak és Jánosoknak.

— Az arcbőrt elcsúfító számos tisztátalanság, mint gyulladásozások, pörseések és pattanások amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— Iparok forgalma 1935. december 16—22-ig. Új iparok: Rákos Antal zöldség, burgonya és gyümölcs kereskedés, Róth József hordár, Lipiczky Erzsébet kézimunka készítő, Strébel Pál bazár árú és cukorka kereskedés, Szabó József és neje öszeres, Megyint iparok: Dobi János öszeres, Telky Ilona nőiszabó, Kincsek Gyula tímár, özv. Dénes Izsóné sütő, Markos Imre tűzfűtő és szén kereskedés, Szabó Károly csizmadia, Jakab Zoltán asztalos, özv. Ellenbogen Lajosné szatós, Doma Béla műszaki rajz készítő.

— Hőcspót tökéletesen javít Orbán gumizsem. Plac-utca 7.

— Majdnem elvérzett egy idős asszony a piócák miatt. Steininger Károlyné Csapó-utca 54. szám alatti lakos hétfőn délután erős derékfájása miatt négy piócát tett derekára. A piócák szívása következtében azonban a szerencsétlen asszony dereka erősen vérzett, úgy hogy a mentőknek kellett elállítani a vérzést.

— Karácsony éjszakáján felakasztotta magát. Kállai Imre hatvannyolc éves konyári gazdálkodó karácsony éjszakáján a lakásán felakasztotta magát a gerendára. Mire észrevették a tetét, már halott volt. Az öngyilkosságot valószínűleg régi és gyógyíthatatlan betegege miatt követte el. Az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy bűncselekmény nem történt.

— István és János napja a Homokkertben. Az általános István és János napokból a Homokkertben lakó István és Jánosok is kivették részüket. Számosan keresték fel Tóth István kereskedő, egyházzrési tanácsost, Bajdor János ny. főjegyző, egyházzrési tanácsost, Madarász János presbiter, Olyvas Egyet pénztárost, Szekerka János nyug. MÁV. s. tisztet és a többi Istvánt és Jánosokat is.

— A pénzügyminiszter helyettesítő Kunder Antal külföldi tartózkodása alatt. A Kormányzó Kunder Antal az iparügyminisztérium vezetésével megbízott kereskedelemügyi miniszter külföldi tartózkodása idejére az iparügyi valamint a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium ideiglenes vezetésével Reményi Schneller Lajos pénzügyminisztert bízta meg.

— Grigorcea — külügyi államtitkár. A külügyminisztériummal kapcsolatban a bukaresti külügyminisztérium új adminisztratív államtitkárát kapott Grigorcea eddigi londoni követ személyében. Grigorcea, mielőtt Londonba került volna, hosszú éveken keresztül Budapesten működött követi minőségben. Petruscu-Comnen volt külügyminisztert Románia vatikáni követévé nevezték ki.

— Nónius fajtájú tenyészkancaikat vásárol az állam. A most felszabadult Nagybakta állami birtok részére tenyészkancaikat vásárol a kincstár. A lovakkal nónius fajtájúaknak kell lenniük, koruk 4—8 évesig és 160—168 cm. magasság, tekintettel arra, hogy a vásárlás nagyon sürgős, felhívjuk azokat, akiknek ilyen megfelelő eladó kancaik van, vezessék elő a mentelep-parancsnokság laktanyájára elő folyó hó 30.-án délelőtt 8 órára. Bővebb felvilágosítással szolgál a M. kir. debreceni Állami Mentelep Parancsnoksága: Böszörményi-út.

— Vattay Margit tánciskolájában január 7.-én kezdődnek, 9.-én haladóknak táncanfolyam kezdődik. Kossuth-u. 11.

— Angliában beomlott egy alagút, nyolc munkás életét vesztette. Londonból jelentik: A coreai Antoch mellett beomlott egy vasúti alagút, 8 munkás életét vesztette, 14 súlyosan megsebesült. Az alagútban eltemetett 18 munkást menthetetlennek tartják.

— Megmérgezték a szíami miniszterelnököt és feleségét. Siam miniszterelnöke Songran ezredes, valamint felesége és leánya, akik ellen mérgezési merényletet követtek el, már túl vannak a veszélyen.

— Kilencvenhárom munkást temetett el Japánban a lavina. Toyama tartományban lévő Siadánban (Közép-Japán) 93 gyárimunkást a hóörgeteg eltemetett. Eddig 39 holttestet és 11 sebesültet ástak ki a hó alól, a mentési munkálatokat megnehezíti a kedvezőtlen időjárás.

Karácsonyi ünnepély a MANSz. Inségakciók Foglalkoztató műhelyben

Felemelő karácsonyi ünnepély zajlott le december 23-án a MANSz. és Debrecen város által közösen fenntartott inségakciók női foglalkoztató műhelyben.

A gyönyörűen feldíszített karácsonyi köré gyűlt inségmunkás nőkhöz dr. Terve Tamásné intézett közvetlen és meleg hangú szavakat, majd megkezdődött az ajándékok szétosztása. Az ajándék-csomagok élelmiszert, ruházati és háztartási cikkeket tartalmaztak, csupa szükséges és hasznos holmit. Így az inségmunkások aránylag jó karácsonynak nézhetek elébe, annál is inkább, mert ugyanakkor a város részéről is megfelelő pénzbeli karácsonyi segélyben részesültek.

A karácsonyi ünnepély előtt az összes munkásnők dr. Terve Tamásné aldozatkészsége folytán izletes ebédet kaptak.

— Plus pápa kedden fogadta a vatikáni diplomáciai kart. XI. Pius pápa kedden fogadta a vatikáni diplomáciai kar képviselőinek tisztelgését, akik szerencsekívánataikat tolmácsolták a küszöbönálló Újév alkalmából.

— A belga király Franciaországba utazik. Lipót belga király kedden délből Erzsébet anyákirályné társaságában Franciaországba utazik.

— Gróf Teleki Mihály jövő héten hagyja el a klinikát. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter, akit a múlt hetekben autószerencsétlenség ért és akit azután bevitték a Bokay-klinikára, még mindig a klinikán fekszik. A földművelésügyi miniszter a szentestét a klinikán töltötte felesége és gyermekei társaságában. A földművelésügyi miniszter ma már láztalan ugyan, de nem valószínű, hogy a héten még elhagyhatná a klinikát, ha csak rohamosan nem javul állapota. Előreláthatóan a jövő héten jön ki a miniszter a klinikáról.

— Prágában a gáz három embert megölt. Kedre virradó éjszaka esőrepedés következtében világító-gáz szivárgott az Irgalmasok kórházának egyik kórtermébe. 19 beteg gúzmérgezést szenvedett, közülük 3 meghalt.

— Magyarország nagy angol barátja megbetegedett. Dr. Llewellyn Jones, a kiváló magyarbarát angol politikus, az alsóház volt tagja — gyengélkedik s több heti kezelésre a liverpooli királyi kórház különosztályán vették fel. A magyar sajtó útján halálán köszöni magyarországi barátaitól, jóakaróitól kapott karácsonyi üdvözléseket s elnézést kér, hogy betegsége miatt nem válaszolhat az üdvözlésekre.

— Az amerikai német nagykövét Hitlerrel. Hitler kancellár szombaton fogadta Dieckhoff washingtoni német nagykövetet, aki a német-amerikai viszony legutóbbi alakulásáról tett előterjesztést a birodalmi vezérnek. Hivatalos részről semmit sem közölnek a kihallgatás részleteiről.

— Feloszlatták a cseh kommunista pártot. A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét a csehországi és morvaszlóziai kommunistapárt feloszlásáról. A rendelet indokolása szerint a kommunistapárt a közérdekeket veszélyeztette. A rendelet szerdán lép életbe.

— Drágább lett a Romániába szóló levél. Az oláh posta ez év végével felmondta a levelek és a levelezőlapok kedvezményes díjú szállítására vonatkozó megállapodást. Ennélfogva január 1-től az Oláhországba szóló levelek díja 20 gramig az eddigi 32 fillér helyett 40 fillér lesz. Minden további 20 gram vagy ennek töredéke még 20 fillér. A levelezőlapok díja az eddigi 16 fillér helyett 20 fillér.

Meghalt Vandervele

Vandervele, a belga szociáldemokrata párt elnöke kedden reggel meghalt. Vandervele több ízben volt miniszter és tekintélyes szerepet játszott a népszövetségben is.

Vandervele vasárnap este egy mozielőadás után hirtelen rosszul lett. Hétfőn a késő esti órákban elvezette eszméletét és ma hajnali félhatkor bekövetkezett halála. Vandervele 72 éves volt.

SZINHÁZ

A színházi iroda jelenti:

Ma, december 28-án, szerdán nagy operett bemutató, a Kolozsváron óriási sikerrel játszott

Tropusi szerelem

Vadas—Medgyessy egzotikus operettje H. Neményi Lili, Márkus Lajos és a teljes operett személyzet felléptével. Rendező: Szabó, karnagy: Virág. A

TROPUSI SZERELEM

bemutatója prömier bérlet 12. sz. ban meg.

December 29.-én

TROPUSI SZERELEM

A. bérlet 12 számban és december 30.-án

TROPUSI SZERELEM

B. bérlet 12 számban.

December 31.-én

SZILVESZTERKOR

kacagató bombaműsor

ESTE FÉLNYOLKOR

és ÉJJEL FÉLTIZENEGYKOR

Oriási szilveszteri kabaré

Hallatlanul vidám és mókás

SORSOLÁSSAL!

Tessék jegyet váltani előre, míg van.

MOZI

Az Apolló karácsonyi műsora

Egy óráig mevetett és egy óra hosszat izgalt az Apolló mozi karácsonyi közönsége. A műsor első része Stan és Pan egy remek bohózata volt: „Stan és Pan válik”. Minden jelenete, groteszk humora megnevetette a nézőket.

A műsor második részében egy remek bűnügyi filmet mutatott be az Apolló: „Arséne Lupin visszatér”. A Metro grandiózus produkciója egyike a legzseniálisabb detektívfilmeknek. A cselekmény egy vagyont érő nyakék körül forog, melyre a rendőrség által halottnak hitt Arséne Lupin, az úri szelvény pályázik. El is lopja az ékszer, de szerelmes lesz a nyakék tulajdonosnőjébe és rengeteg kalandon keresztül visszajuttatja a safebe, ahonnan egy másik ékszertolvaj ellopja. Utolsó pillanatban azonban a tolvajt leleplezik és a film hapyendél végződik. Melvyn Douglas elsőrendű alakítása az amerikai detektív, a bájos Virginia Bruce játssa a női főszerepet, Arséne Lupint pedig Warren William alakítja pompás színészi tehetséggel. A rendező pompás munkával tette rohanóvá és izgalmasá, idegfejtetővé a cselekményt.

Mozi műsor

Hungária: Zsarnok.

Apolló: Arséne Lupin visszatér.

Vígshízház: Óserdő réme.

Szerdán felnőtteknek:

HURRICANE.

Dorothy Lamour világhírnéje!

Előadások: 5-től.

SPORTHIRMONDÓ

Jól szerepeltek a külföldön túrázó magyar csapatok. A Nemzeti Bajnokságban szereplő csapatok közül karácsonykor csak két csapat: a Nemzeti és a Ferencváros szerepelt külföldön. Mindkét csapat megállotta helyét az idegen pályán és a magyar futball nevét csak öregbítette eredményeivel. A Ferencváros vasárnap Athénben játszott és 20.000 néző előtt 5:1 (2:0) arányban győzött a Pyreusi válogatott ellen. A magyar csapat góljait Sárosi dr. (3), Toldi és Jakab lölték. Ünnepe második napján a Ferencváros szintén Athénben, de ezúttal a város válogatottjával játszott és 3:1 (1:1) arányban győzedelmeskedett. A gólokat Sárosi dr. (2) és Lázár lölték. A Nemzeti szintén nem hozott szegényt a magyar futballra, mert vasárnap Oránban a városi válogatott ellen 3:2 (0:0) arányban győzött. A Nemzeti góljait Szatmcsik (2) és Palágyi lölték. Hétfőn a fekete-fehérek Orán válogatottját 6:2 (2:0) arányban verték meg. A gólokat Pálya (3), Kisalági (2) és Horváth lölték.

Kész a magyar válogatott tavaszi programja. Az 1939. évi nemzetközi válogatott labdarúgómérkőzések naptára a következő: Február 26-án Brüsszelben Belgium—Magyarország, március 16-án Párisban Franciaország—Magyarország, március 19-én Corkban Írország—Magyarország, április 2-án Zürichben Svájc—Magyarország.

HIRDETÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az egyéni beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938. XX. tc. alapján kivett hozzájárulási díj második részlete 1939. január 1-én esedékes és az 1500/1938. P. M. sz. rendelet 50. §. 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt d. e. 8—12 óráig már mostan is teljesíthetik, hogy az 1939. január 2-án várható torlódásokat elkerülhessék.

Debrecen, 1938. december 27.

Városi adóhivatal.

STATISZTIKA
TÁJVOLKELET HÁBORÚJÁRÓL

Tokiói statisztikusok kimutatása szerint Kínában a japánok eddig 1.515.700 négyzetkilométernyi területet szállítottak meg, azaz Kína egész területének 47 (?) százalékát. Ezáltal 170 millió kínai jutott japán fennhatóság alá. A japánok eddigi vesztesége a kínai hadjárat során a császári főhadiszállás hivatalos jelentése szerint 47.133 halott. A kínaiak vesztesége 828.300 halott. A 17 hónapja tartó hadjárat során a japán csapatok 268.000 puskát, 11.000 gépfegyvert, 680 tábori és hegyi ágyút és 1200 mozsárt zsákmányoltak.

Közgazdaság

KISEBB ÁRVALTOZÁSOK
A KESZÁRUPIACON

A tőzsde közönsége nagy örömmel fogadta azokat a vidékről befutó híreket, hogy a vetés kitünő hótakarót kapott és így könnyen ellenáll a kemény hidegnek. A kedvező hírek nyomán azonban a forgalom nem lett élénkebb.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.30—20.40, 78 kg-os 20.50—20.60, 79 kg-os 20.70—20.80, 80 kg-os 20.80—20.90.

Rozs: pestvidéki 14.20—14.30, más származású 14.30—14.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.00—16.20, középmínőségű 15.70—15.90.

Zab: elsőrendű 18.40—18.60, középminőségű 18.30—18.40.

Tengeri: tiszántúli 12.80—12.90, egyéb átl. 12.80—12.90.

Ferencvárosi sertésvásár. A keddi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 6546 darab sertést. Előző napi maradvány 116 darab. Az irányzat vontatott. Árak: szedettsértés I. 94—96, kivételesen 98, szedettsértés II. 80—88, angol sonkasértés II. 94—100, exportzsír, márkázott 150 fillér kilogrammonként.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás követő sertés 362, eladás 360. Árak elsőfolyban kilogrammonként: Hízalóbelli nehéz 90—98, hízalóbelli közép 90—96, szedett nehéz 92—96, szedett közép 74—92, szedett könnyű 70—77 fillér. Irányzat: élénk.

Befordult a homályos istállóba. Fülledt, nehéz szag csapott az orrába, de ő észre sem vette. Lehajolt és az alomszalmából csutakot csavar. Közé állott a két lónak és kemény mozdulatokkal takarítani kezdte őket. A ló jóleső érzéssel nyúlt el a szalma kemény dörzsolése alatt és halkán felérőhögött a gazdájának.

A Csombordi Kiss János hátán is könnyű érzés vizsgolt. Ugy érezte, hogy jó élni, érdemes élni. Szép ez a paraszti sor, mert ha vannak is benne tavaszi fagyok, jégesőomlások, nemszeretem napok, de lám, vannak benne ilyen csodareggek is, amikor még a járás sem úgy esik az embernek és könnyű szívvel neki lehet indulni annak az útnak, amelyiknek a végén ott integet felé sok hajnal, éjszaka, verejték, kinlódás biztató álma: a ház...

Azon vette magát észre, hogy csendesen füttyörészik. Akárcsak kutyamosó korában, amikor a főhadnagy úr lovát csutakolta:

Idesanyám, kedves idesanyám,

De szomorú vasárnap délután...

— Lám csak, — mosolygott befelé — még már a nóta is... De hát miért né?.. Tizenöt esztendő pihenéstelen igavonása után egyszer már ő is füttyörészhet... Kiváltképen

ma... Megveszi azt a házat... Ezerötszáz pengőért biztosan ideadják... Igaz ugyan, hogy annyi pénzt nem tud most összeszedni... a tehénért, borjuért, meg a fias kocáért bizony csak egy ötszáz pengő körül adnak... de hát a többi majd kitermi a föld... Most is milyen jó termés ígérkezik... Lesz tizenkét-tizenegy mázsa biztosan... ha ugyan valami nem éri... Másik ötszáz pengőt ha bele tudna a buzából fordítani a házba, akkor már csak ötszázat kellene felvenni a bankból... Bizony, csak keveset, mert irgalmatlan magas a kamat... De mindegy, belevág, most már két gyerek is iskolába megy... nem adhatja mindkettőt a keresztanyjukhoz... Az idén is majdnem baj lett belőle, pedig most még csak egy jár a tudomány után... Hát hiába, meg kell venni azt a házat, aztán az asszony, meg a két gyerek beköltözik a faluba, ő meg majd meglesz itt valahogy...

Szaporán járt a csutak a lovak hátán, szaporán járt az esze is és ahogy fényesedett a jószág szőre, úgy tisztult, fényesedett, ígértedezett a jövő is Csombordi Kis János lelki szeméi előtt.

— Ejnye, be jó kedve kerekedett kendnek, — csendült be az istállóba egy nevetős hang.

János meglepetten kapta fel a fejét. A felesége állott az ajtóban. Ahogy ott állott a minden szingardagságát tékozlón kibontott nap sugárözönében, Jánosnak látására kerekedett a szemé.

— Nini, — biszergett végig a vérén, milyen szép asszony még mindig az ő felesége. Olyan az alakja, hogy a király feleségének sem lehetne külön. Nem látszik meg rajta a négy gyerek. Mintha csak esztendeje esküdtek volna... A szája is milyen kicsattanó piros... A szemé is milyen bársonyos...

Kicsit elnehezedett a lélekzete s mintha régen elhanvadt tűzek lobbantak volna láng-ra a testében... De nem mozdult a ló farától, csak a hátát igazította egyenesebbre.

— No, talán köszönne kelmed, — lépett beljebb az asszony.

— Jó reggelt, Klára... Ugy rátorosz az emberre, hogy még köszönni se ér rá — kötődött János az asszonnyal. — Fejní akarsz?

— Fejní.

— Hát a gyerekek?

— Még alszanak. A kicsi Jani nyugósködött az éccaka, kétszer is fel kellett hozzá kel-nem — beszélt Klára az urának. Közben előkereste a kis széket, gyors kézzel megmos-ta a tehén keményre duzzadt tőgyét és már zubogott is az édeskés szagú meleg tej a két térde közé szorított zsárgába.

— Hát aztán csakugyan bemegy kend má-ma a faluba? — vette fel Klára a szót.

János épen a pipára gyújtott rá. Megvárta hát, míg parázsra kap a dohány és csak aztán válaszolt.

— Bemegyek, Klára. Szerelném ma elintéznem azt a ház vételt.

Azon igyekezett, hogy minél közömbösebben tudjon erről a dologról beszélni, mégis megremegett a hangja. Mert hiába, nagy esemény az, mikor a tanyasi emberből falulakó lesz és amikor kifelé tart a földre, nem azt kell mondania, hogy: a faluban voltam! — hanem azt mondhatja, hogy otthon voltam... Nagy dolog ez. Roppant nagy lépés. Olyan nagy lépés, hogy már csak pár apró kell hozzá és a jegyző úr nem úgy fogja megszólítani, hogy: hallja kend, János! — hanem úgy tisztelt meg, hogy: János gazda!

(Folytatjuk.)

ad. 50.662/1938. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város nagyerdei fürdőtelepének helyszínen termelt hidegvízzel való ellátása céljából kútfúrás, gépi felszerelési locsoló vezeték, tároló medence, szivattyúház, toldalék építési munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak.

A munka a jogerős odaítélés után azonnal megkezdendő és a tároló medence, locsoló vezeték, toldalék építése 80 munkanap alatt, a kútfúrások, gépi felszerelések pedig 90 munkanap alatt befejezendők.

Az előírt, s szabályszerűen kiállított, aláírt ajánlat összefüve és a hátlapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat nagyerdei fürdőtelep hidegvizellátó berendezési munkálataira” felirattal pecséttel lezárít, sértetlen borítékban 1939 január 25-én 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtható be.

A beérkezett ajánlatok ugyanazonnap délután 11 órakor a városháza kitanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás során ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik jelen lehetnek.

A kiírási műveletet, valamint a jelen kivonatolt versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál, Csapó-u. 35. II. 19. sz. helyiségében kaphatják meg.

Részletes felvilágosítás kapható és a fervek megtekinthetők a műszaki ügyosztály 19. sz. helyiségében.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

A város fenntartja magának a jogot arra, hogy a munkákat ajánlattevők között megoszthassa, az ajánlatok közül az árákra való tekintet nélkül teljesen szabadon választhasson, a kiírt munkánál többet, vagy kevesebbet rendelhessen, vagy a munkát az ajánlat mellőzésével tetszése szerint más úton biztosíthassa, amiből természetesen követhet, hogy az ajánlatok el nem fogadása, vagy nem a legelősebb elfogadása a kiírtnál kevesebb, vagy több munka megrendelése miatt a város közönsége ellen semmiféle igénytel nem lehet.

Debrecen, 1938 december hó 14-én.

Polgármester.

28041/1938. tkasz.

ÁRVERÉS

Bodolai András végrehajtónak Pál András debreceni Ondód, Veréb-dűlő 16/b lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 132 P 24 fillér tőkötvetelés és jár. behajtása végett I. a debreceni 6331. sz. betétben A I. 1-6. sorsz. 31095-1., 31095-2., 31095-3., 31095-4., 31095-5., 31095-6. hrsz. a. felvett, Ondódon a Veréb-dűlőben fekvő 3 hold 413 □-51 területű szántó, út, ház és legelőből álló ingatlanok a Pál András nevében álló egyenlődrész illetőségre a C. 4. sorsz. a. özv. Pál Andrásné sz. Tar Juliánna javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 452 P kikiáltási árban.

II. a debreceni 7993. sz. betétben A. I. 4. sorsz. 30924-4. hrsz. a. felvett az Ondódon Veréb-dűlőben fekvő 3 hold szántóból a Pál András nevében álló egyenlődrész illetőségre 883 P 72 fillér kikiáltási árban a debreceni 7993. sz. betétben A + 1. sorsz. 33864/7. hrsz. a. felvett az Elepen fekvő 1 hold 258 □-51 területű szántónak Pál András nevében álló egyenlődrész illetőségre 333 P 88 fillér kikiáltási árban elrendelté.

Az árverést 1939. évi január hó 21. napjának dé. e. 10 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-u. 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő I. sz. ingatlan-illetőséget a kikiáltási ár kétharmadánál, a II. III. sz. ingatlan-illetőségek pedig 520 P-nél alacsonyabb áron el nem adhatók.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban kiküldötténné letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Debrecen, 1938 augusztus hó 23. napján. Dr. Erdélyi sk. kir. járásbíró. A kiadmány hitelűl: Várhelyi főtiszt.

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM ADUNK VISSZA.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Aiföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Kiadó két utcai szoba irodának, orvosi rendelőnek, garzon úr- vagy hölgynek, esetleg gyermektelen idősebb tisztviselő párnak. Csapó-u. 10. Értekezhetni az udvarban a tulajdonossal. 1770

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

3-szobás összkomfortos modern lakás azonnal kiadó. Kémalom-utca 5.

AJÁNLAT

Száraz vegyes hulladékfa nagyobb tételben mázsánként 3 pengő 50 fillérért kapható. Csokonai 50. 1008

Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. Cím: „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek.

Használt

bútorok, íróasztal, három ajtós szekrény, ikerágy, varrógép, szelvényke vétele és eladása. Hívásra házhoz megyek. Meggyesi. Csapó-u. 49. 114-822

Karácsonyi

ajándékot ajándékarban vásárolhat nálam. Dr. Révész Gézáné, Piac-u. 40. Hangya bérház udvarában. 720

Épületfontásból

ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákmányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír- emlékek olcsón kiárusítottak. Rígyó-utca 51.

40 százalékos tüzelőanyag-megtakarítás, 50 százalékos melegtöbblet a Kiss-féle szabadalmazott légcirkuláló pótfűtőtest alkalmazásával. — Üzemben megtekinthető Simonffy-u. 1. trafiban. Városi bérház. 800

Női fekete télikabát P 22-161. férfi télikabát P 25-161 kapható Vágó Sándortól, Csapó-u. 10. 1231-1996

Alpakka

evőeszközök, konyhamérlegek, habütök, hűsgepek, dió- és kávédaráló, tortalapok, hópala-cok karácsonyi ajándéktárgyak. Nagy vasúti nagy kirakatában Csapó-kanyar.

Hölgyem!

Ármatat leszállítottam. Ruhavarrás 6 P, kabát 10 P. Menyasszonyi ruha kölcsön kapható. Laborfalvi divatszalon. Bika-bérház, I. em. 5. ajtó. 101-811

Itt az olesó Ia

és jöminőségű szenek! Száraz aprított akác- és főlgyfa hazaszállítva mázsánként 4 pengő 20 fillérért. Kovács fakereskedő. Szent Anna-u. 36. 1226-309

Paplanok

flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Az intelligencia régi kedvenc bevásárlóhelye Maradékküzet, Dégenfeld-tér 11. Délután nincs tolongás. 1231-592

TELJES ELLÁTÁS

Úri családnál lakást, esetleg ellátást keresek Széchenyi- vagy Vargakertben. Címek: „Tisztviselő” jellegre kiadóba. 1003

KERESLET

Szánkát, boroshordót veszek. Homok-u. 72. 999

Mindent veszek:

használt bútort, varrógépet, irodaberendezést, különféle ingóságokat. — Andráskö, Csapó 16. Hívásra jövök. 1967

ELELMISZER ITAL

Jó Kövidinka bor 25 literől eladó. Bocskay-téri városi bérház, I. em. 4. ajtó.

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Borbélyüzlet átadó. Gáz-bevezetve. — Györy, Mester-u. 41. 1004

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Lakbérletkötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 319

PÉNZ

Pénzt házra, földre folyósítatok, kényszerkölesont és részvényeket veszek. Péterfia 4. Mandel. Ny.

ELADÓ ÁLLATOK

Újví malacok eladók. Nagyvárad-u. 23. vitéz Faragónál. 1001

Eladó 160 kilós prima hizott sertés. Homok-utca 89.

Kanári nemesfajú, szép énekesek kaphatók Kassa-úti városi bérház, 29. szám, 36. ajtó. 924

D. E. W. Meisterklasse 4 üléses, Balilla 4 üléses és motorkerékpárok eladók. Szoboszlai, Széchenyi-u. 24.

BUTOR

Ebédasztal 6 székel és márványlapos ebédőkredec jökarban eladó. Megtekinthető 11-1. ig Arany János-u. 47. Utcai lakás. 725

ELADÓ HÁZ

Arany János-u. 40. sz. kétlakásos sarokház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni dr. Széll, Piac-u. 77. W-288

Házhelyek

Híd-utca 14. szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglőnél elköltözés miatt eladó. V-391

Forgalmas helyen,

a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzletbelyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzletbelyiség kocsmának kiadó. 369

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alápincével, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

ELADÓ

Budai Ezzás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Adómentes háromlakásos, jól jövedelmező ház reáliskolánál eladó. Csokonai-utca 24. 956

ELADÓ INGOSÁG

Eladó egy ebédő- és előszobabútor. Poroszlai-út 14. sz. 494

Hat darab borszék eladó. Csapó-utca 10. az udvarban, 1769

Férfi öltönyök, télikabátok kintűnő karban eladók. József királyi herceg-utca 27. keresztépület. Ny.

KÜLÖNFÉLE

Eladó ebédőbútor, gyermeknek asztal, tonett szék, kanapé, karácsonyfaláb. — Poroszlai-út 14. 596

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.

Igazgató: Somogyi Gábor.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

LEVELEZÉS

„Diszkrét E.”! Levele van a kiadóban, küldjön érte. Küldje a hirdetési nyugtát is.

Betöltendő állás NŐKNEK

Jobb leányt főző mindeneknek keresek. Csokonai-u. 7. 1007

Bejárónőt délelőttre felveszek. Piac utca 61. szám, Dr. Balásházyné. 1000

Jó bizonyítványú, megbízható főző minden felvétetik. Arany János-u. 1/b. I. emelet 6.

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Ugynököket magas jutalékkal alkalmazunk. Cím a kiadóban.

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Jobb leány főleg gyermek mellé január egyre helyet keres. Hunyadi-utca 24. 996

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Felvidékről jött lakosságát bármilyen munkát vállalna. A kadóhivatalba kérjük a munkaadó címét leadni, melyet a munkakeresőhöz továbbítunk. 969

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó utcai bútorozott szoba teljes ellátással, vagy anélkül Kollégium közepében, Hajó-u. 4. 985

Bútorozott

különbejárattal utcai szoba kiadó. Megtekinthető d. e. 1-ig, d. u. 3-5 óráig. Péterfia-utca 21. sz. Ny.

Különbejárattal utcai bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Simonffy-u. 46. 1005

Keresek elsejére különbejárattal, központi fűtéses bútorozott szobát. Cím: Grünbaum, Arany János-u. 2. 1006